

Ciutat i heteronímia

La ciutat com a lloc semàntic de l'heteronímia. Els heterònims desplegats sobre una realitat urbana: Lisboa. Exposició? Instal·lació? Les Lisboes de Pessoa. La ciutat en la diversitat que determina la multiplicitat de presències del poeta. Una trobada entre una ciutat real i unes ciutats imaginàries. Els set cercles en què s'enrotlla la serp pessoana. O, si es vol, set expressions que confirmen que la literatura té encara més cares que l'autor mateix.

«Les Lisboes de Pessoa» continua la sèrie iniciada amb «El Dublín de James Joyce». Assumeix per tant el risc de les comparacions entre una exposició que fou una sorpresa i una altra que haurà de demostrar la seva capacitat de ser-ho amb un referent a l'horitzó. El desafiament és el mateix. Continuem indagant en aquest territori mític, en el sentit que se situa en un àmbit d'encreuament entre la realitat i les idees definit per la trobada entre allò que és literari i allò que és urbà, entre l'escriptor i la ciutat. Ens aferrem a crear un lloc on l'una i l'altre, ciutat i artista, s'expressin de manera indissociable.

Si la posició és determinant i la perspectiva la que determina les dimensions de les coses, cal atendre la peculiaritat de la mirada que constata la unió de l'experiència literària i un marc urbà. La mirada és forana: estranya a l'artista i a la ciutat. La mirada del foraster que s'acosta amb pocs prejudicis però també amb poca experiència d'aquell univers quotidià. D'aquí que la construcció tingui alhora la passió de la fascinació, la malenconia de la vivència llibresca i la innocència del descobriment de la ciutat aliena. Perquè ni la literatura és totes les literatures ni la ciutat és totes les ciutats. No hi ha voluntat de projectar la trobada en un territori ideal, sinó de materialitzar en els objectes, les imatges i les ombres una interpretació de les petjades que l'escriptor deixa en l'imaginari urbà i la ciutat en el cos i l'ànima de l'escriptor que l'afronta.

Barcelona, Lisboa, Frankfurt: les tres etapes de «Les Lisboes de Pessoa» són tres proves. La distància, la memòria i la cultura no són les mateixes. En la diversitat de sensibilitats hi ha el fet que l'exposició demostrï haver integrat aquesta capacitat peculiar de la literatura i de les ciutats d'apropar significats d'arrels diferents (heterònims) i de diversificar les interpretacions de les experiències properes. O no és aquest el sentit de projectar un *drama em gente* damunt la trama de la ciutat?